

The logo for RIF (Rådgivende Ingeniørers Forening) consists of the letters 'RIF' in a bold, white, sans-serif font, set against a blue rectangular background.

RÅDGIVENDE
INGENIØRERS
FORENING

The background of the cover is a close-up photograph of a wall with peeling, reddish-brown paint. The paint is chipped and cracked, revealing a greyish concrete or plaster underneath. In the bottom right corner, a portion of a brick wall with dark mortar is visible. The sky is visible in the upper right corner, showing a blue sky with white clouds.

State of the Nation

Kommunal eiendomsforvaltning

2023

FORORD

RIF har som målsetning å være en samfunnsrådgiver. Vi gjør dette ved å dele vår kompetanse for bedre beslutninger om hvordan utvikle, forvalte og utvikle det bygde Norge i en mer bærekraftig retning. Da trenger samfunnet i større grad å ta bedre vare på og utvikle det som allerede er bygget.

Dessverre er det slik at veldig mye av offentlig bygg og infrastruktur ikke har blitt tatt godt nok vare på over flere tiår. Norge var som nasjon flinke til å bygge opp landet etter 2. verdenskrig, men så virket det som det offentlige Norge glemte å ta vare på og utvikle det som allerede var bygget.

RIF har derfor helt siden 2010 jevnlig utarbeidet en rapport om Norges tilstand- State of the Nation. I hovedrapportene har vi tatt for oss tilstanden og utviklingen av 12 samfunnskritiske områder og gitt våre råd for en mer bærekraftig utvikling av disse områdene. Vi også utarbeidet en rekke delrapporten i serien der vi dykker ned i et av sektor- områdene og belyser ulike aktuelle aspekter. Denne rapporten er en undersøkelse rettet mot kommunene og deres bygg. Rapporten er utarbeidet av Multiconsult i samarbeid med KS, på oppdrag fra RIF.

Målet med rapporten er å få en status på utfordringer og muligheter kommunene selv ser for å sikre en mer bærekraftig forvaltning av de kommunale byggene. Dette for å gi innsikt og ha debatt og dialog om veien fremover.

I hovedrapporten State of the Nation fra 2021 avdekket vi at de kommunale byggene hadde et etterslep på svimlende 160 milliarder. Ikke for å bli som nye bygg, men for å komme opp på et akseptabelt og godt nok nivå. Rapporten avdekket blant annet at veldig mange av byggene hadde dårlig inneklima som følge av fuktskader eller dårlig ventilasjon. Det ble også avdekket dårlig logistikk og arealutnyttelse, som gjør det dyrere å drifte byggene for kommune enn nødvendig. Videre ble det gjort analyser som viste at hvis kommune fortsetter å gjøre det samme som de hadde gjort frem til 2021, ville tilstandene på byggene bli ytterlig svekket og funksjonaliteten til byggene truet.

Vi var derfor spente på om noe har forandre seg nå i 2023. Om kommune hadde klart å endre situasjon. Stoppe vedlikeholdsetterslepet eller om de hadde tatt igjen noe av etterslepet? Og hva de eventuelt selv ser som hindringer og muligheter for å få til en positiv endring.

Målet med rapporten er å få en status på utfordringer og muligheter kommunene selv ser for å sikre en mer bærekraftig forvaltning av de kommunale byggene. Dette for å gi innsikt og ha debatt og dialog om veien fremover.

Hovedfunnene i denne ferske undersøkelsen viser at over to tredjedeler av kommunene forteller at de ikke har klart å redusere vedlikeholdsetterslepet i stor grad de siste 5 årene. Og rundt en tredjedel av kommunene mener til og med at vedlikeholdsetterslepet har økt. Når kommunene ser fremover, er det også over 60 prosent av de som svarer at de har ikke har tro på at de kan redusere vedlikeholdsetterslepet i stor grad i de neste fem årene.

Det er også bekymringsfullt at nesten 90 prosent av kommune svarer at de ikke har systemer og rutiner for å kartlegge byggenes sårbarhet for økte klimapåkjenninger.

Alt i alt svarer kommunene at det er økonomi, ressurser og kompetanse som de selv ser er deres største utfordringer.

Det stemmer også godt med det bildet vi ser når vi i RIF har studerte offentlige virksomheter og kommuner som lykkes godt med sin eiendomsforvaltning. I tillegg til å ha kompetanse og tilstrekkelig og forutsigbar finansiering, har de også tydelige mål, god oversikt og langsiktige planer. Alle disse forholdene må på plass for snu utviklingen og sikre en mer bærekraftig forvaltning av de kommunale byggene.

Liv Kari S. Hansteen

Liv Kari Skudal Hansteen
Adm. direktør RIF - Rådgivende Ingeniørers Forening

INNHold

1.	Innledning	14
1.1	Svarprosent	14
1.2	Fremgangsmåte.....	15
1.3	Spørreundersøkelsen.....	15
2.	Vedlikeholdsetterslepet i kommunens eiendomsmasse	16
3.	Kommunenes eiendomskompetanse.....	18
4.	Systemer og rutiner i kommunene	20
5.	Kommunale bygg	23
5.1	Grunnskoler	23
5.2	Barnehager.....	26
5.3	Helse- og omsorgsbygg	28
5.4	Kultur- og idretts-bygg	30
5.5	Administrasjonsbygg.....	32

Hovedfunn

Kommunal eiendomsforvaltning

RIF

SVARSTATUS

	Liten kommune (opptil 5000 innbyggere)	Mellomstor kommune (5000 - 20 000 innbyggere)	Stor kommune (større enn 20 000 innbyggere)
Midt-Norge	39 %	13 %	25 %
Nord-Norge	17 %	27 %	50 %
Sør-Norge	36 %	20 %	50 %
Vest-Norge	21 %	24 %	27 %
Øst-Norge	21 %	15 %	31 %

- 83 kommuner har svart
- Tilsvarer 23 % av kommunene

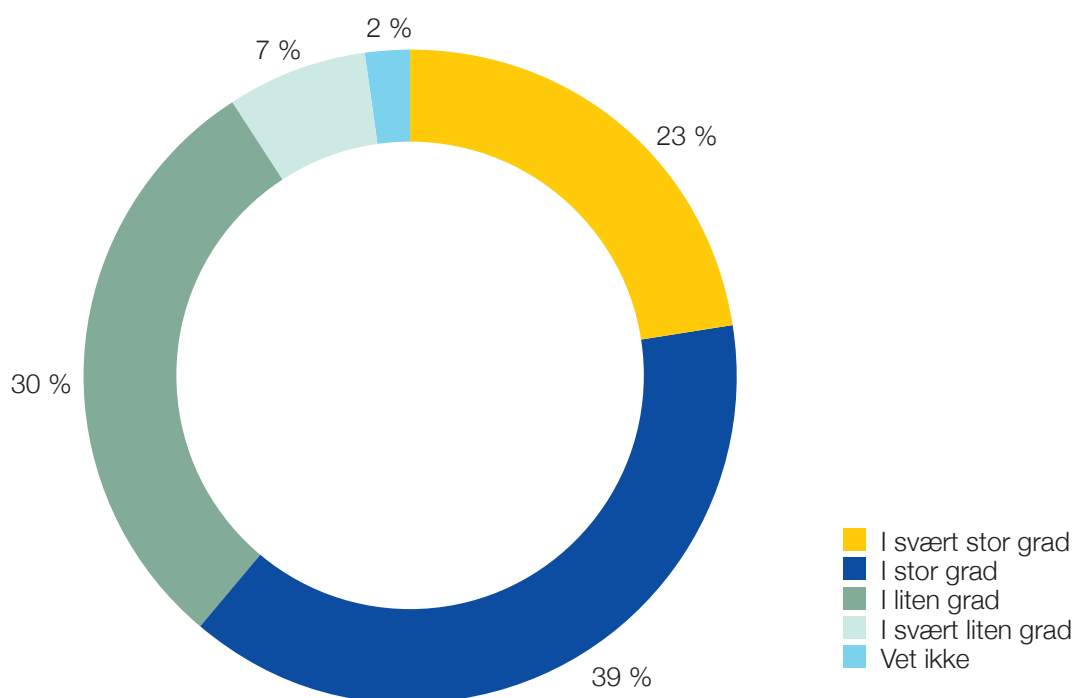
”Kommunene mener økonomi og mangel på riktig kompetanse/ressurser er deres største utfordring for å ta igjen etterslepet.”

Mer enn halvparten av kommunene mener deres eiendomsenhet mangler kompetanse på disse områdene:

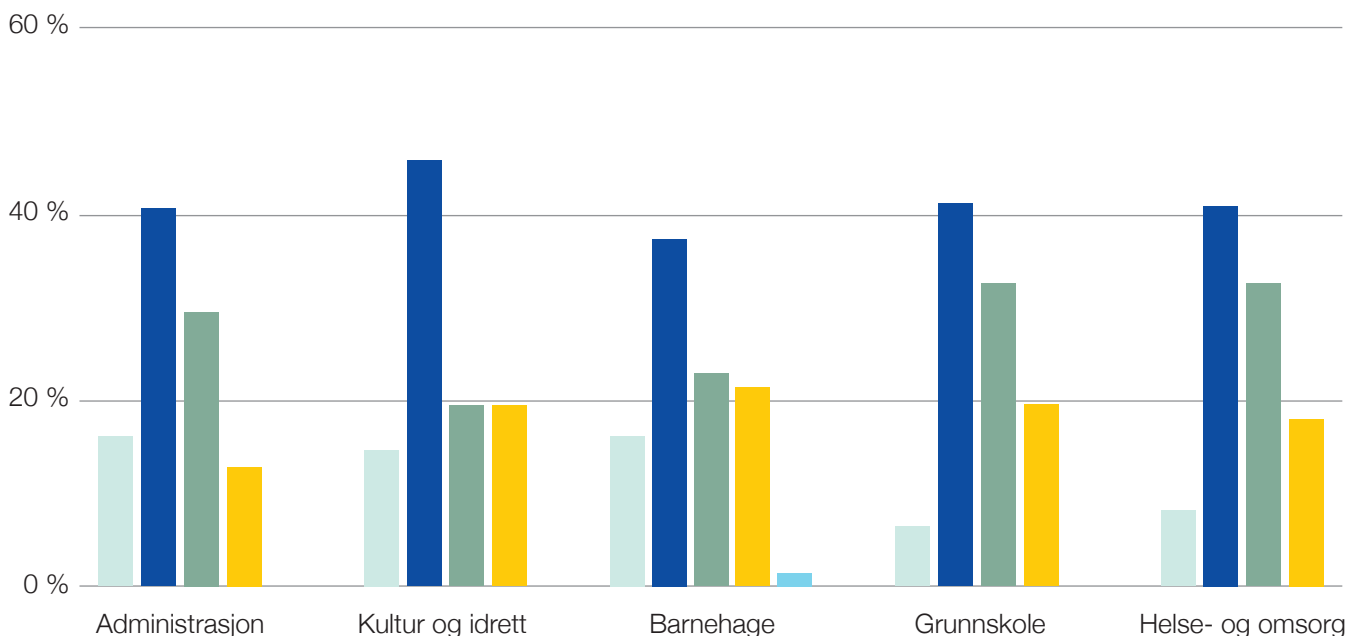
- **Dataanalyse** – Evne til å analysere og tolke store mengder data for å ta informerte beslutninger og optimalisere ytelsen til eiendomsmassen (61 %).
- **Risikostyring** – Kunnskap om ulike typer risiko knyttet til eiendomsforvaltning og erfaring med implementering av risikostyringsstrategier, herunder økt klimarisiko (68 %).
- **Innovasjon og kreativitet** – En evne til å omfavne nye ideer og innovative løsninger for å ligge i forkant og optimalisere porteføljeytelse (53 %).
- **Endring i Norges kraftsystem** – Forvaltningskompetanse i forbindelse med at bygningenes rolle i energisystemet endres, og bygg må bidra til balanseringen i kraftsystemet og sluttbrukerfleksibilitet. Dette betyr mer bruk av solceller, toveis elbillader, stasjonære batteri, nærvannsystem og andre systemer (62 %).

“63 % av kommunene har diskutert prosjekter for å øke arealutnyttelsen i eksisterende bygningsmasse”

Er det blitt diskutert å gjennomføre prosjekter som øker arealutnyttelsen i kommunens eksisterende bygningsmasse i de neste 4 år? (F.eks ved å samlokalisere tjenesteområder, redusere andel leid bygningsmasse, avhende ukurante bygg osv.)

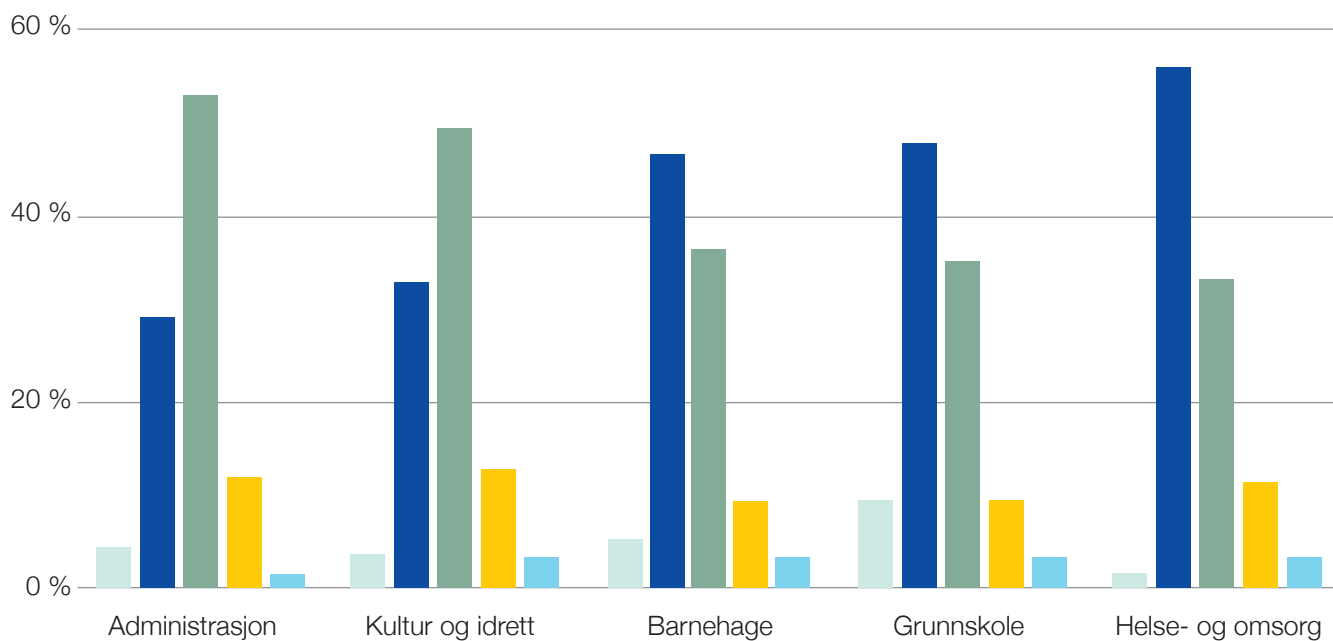
Halvparten av kommunene mangler tilfredsstillende oversikt over arealer for skoler, barnehager og helse og omsorg

- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører.
- Noe utfordring med å holde underlag oppdatert
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert
- Vet ikke

*FDVU: Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling

Nesten halvparten av kommunene har ikke kartlagt funksjonell egnethet for sine barnehager, skoler og helse og omsorg

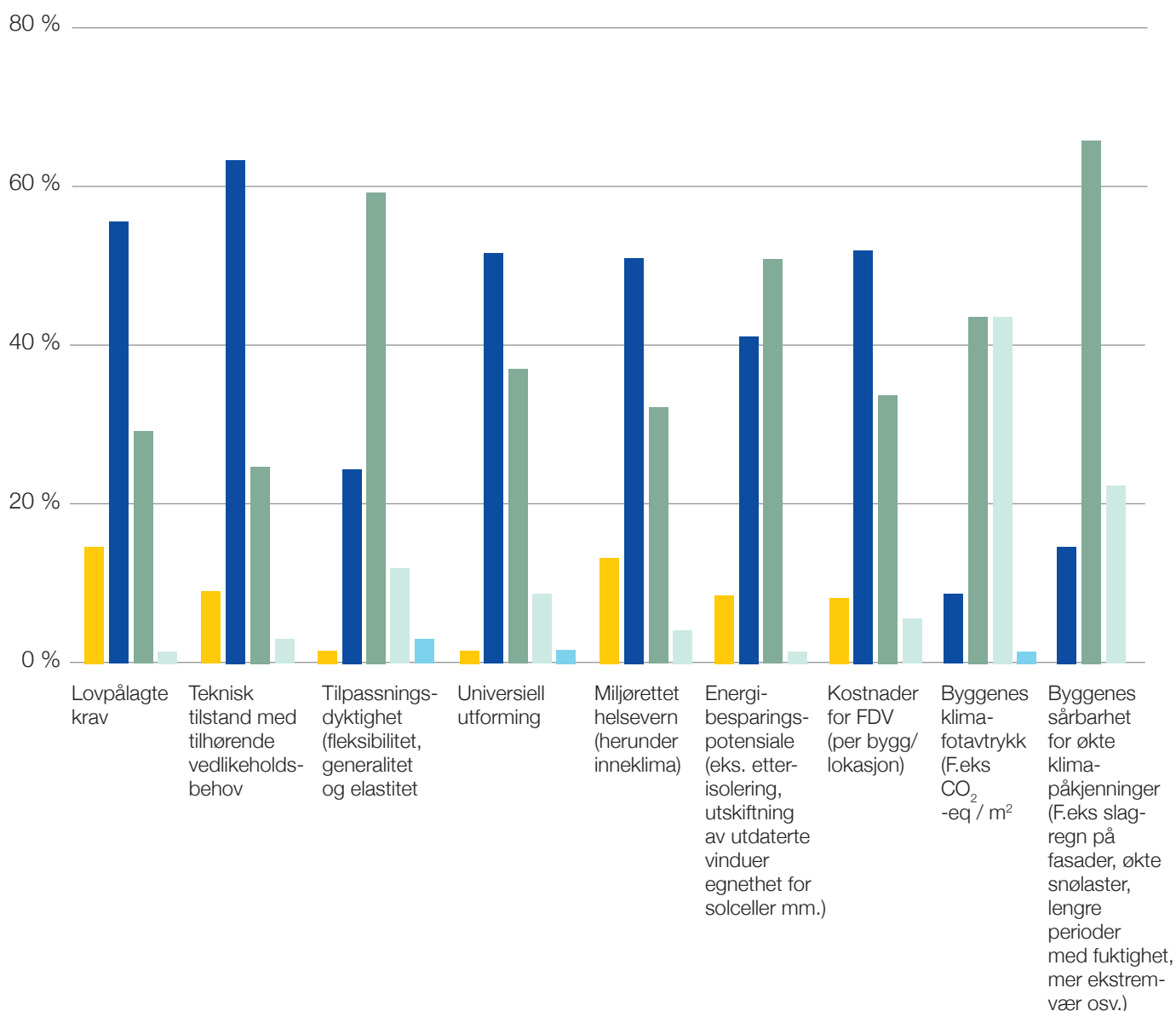

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

*FDVU: Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling

Kommuner mangler systemer og rutiner på følgende områder:

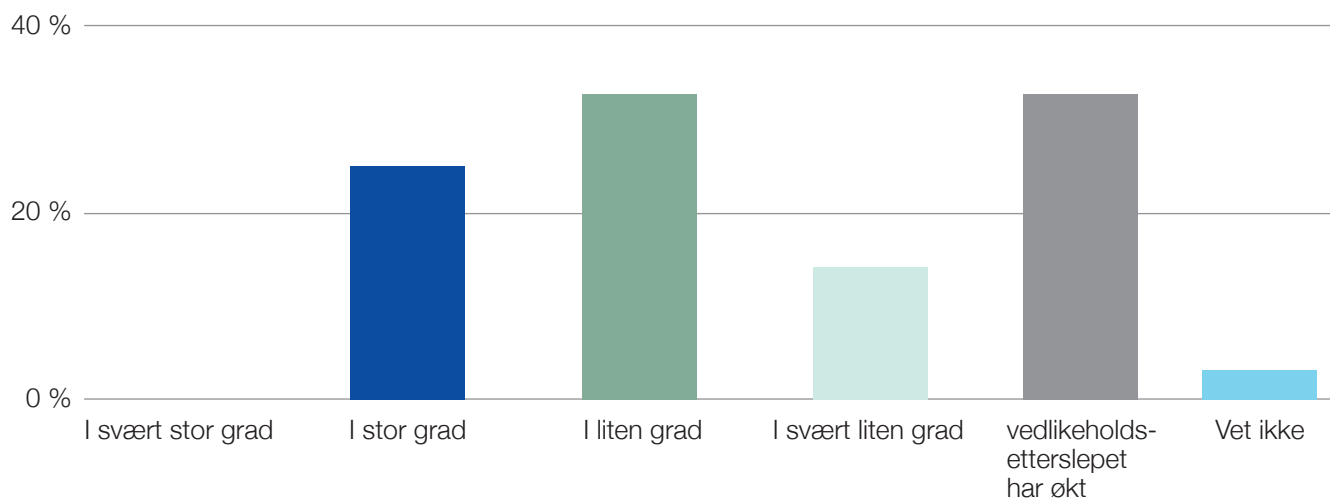
- Tilpassingsdyktighet (fleksibilitet, generalitet og elastisitet): **74 %**
- Universell utforming: **47 %**
- Miljørettet helsevern (herunder inneklimate): **36 %**
- Energibesparingspotensiale: **52 %**
- Byggenes klimafotavtrykk: **91 %**
- Byggenes sårbarhet for økte klimapåkjenninger: **87 %**

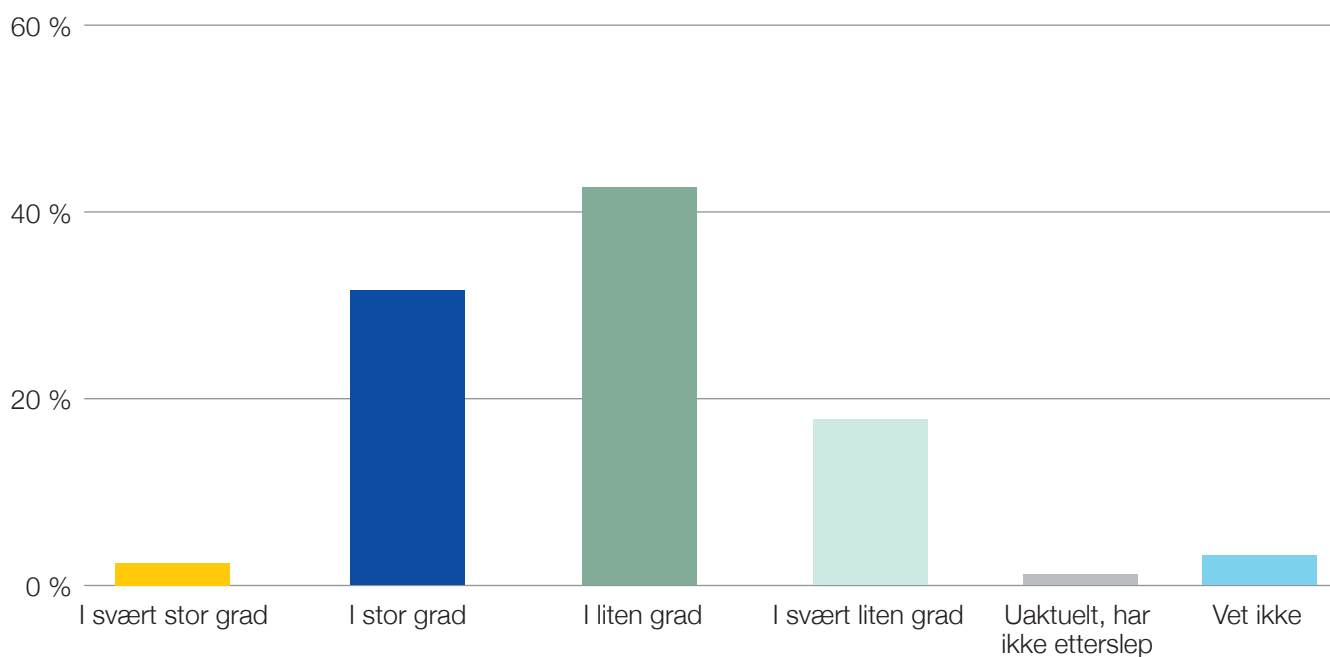
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

*FDVU: Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling

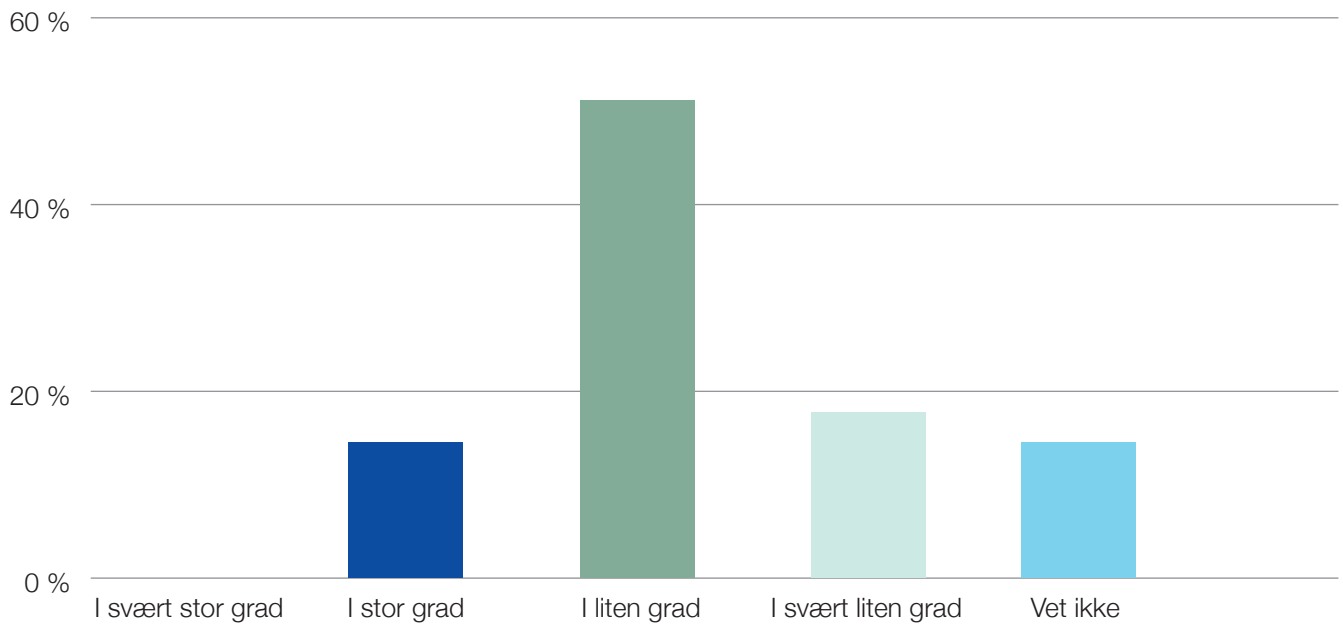
“76 % av kommunene har ikke klart å redusere vedlikeholdsetterslepet i stor grad de siste 5 årene”

“66 % av kommunene har ikke tro på å redusere vedlikeholdsetterslepet i stor grad i de neste 5 årene”

“85 % av kommunene mener de ikke er i stand til å møte kommende EUs taksonomi-krav*”

*EUs taksonomi-krav er et klassifiseringssystem som skal legge til rette for at finansmarkedene kanalisere kapital til lønnsomme bærekraftige aktiviteter og prosjekter. I praksis vil dette berøre kommune-Norge for eksempel som låntakere

SAMMENDRAG

Vedlikeholdsetterslepet har økt i eiendomsmassen til 30 % av kommunene de siste fem årene, og i overkant av 40 % av kommunene har i liten eller ingen grad har klart å redusere sitt vedlikeholdsetterslep de siste fem årene. Samtidig har tre fjerdedeler av kommunene lite tro på stor reduksjon av vedlikeholdsetterslepet de neste fem årene og svarer enten at de forventer en liten eller svært liten reduksjon.

Kommunene sliter med å tiltrekke seg riktig kompetanse, samt å holde på kompetanse over tid. Små og mellomstore kommuner sliter mer enn store kommuner. 68 % av kommunene mener at de ikke har tilpasset kompetanse til å svare på nye krav og forventninger innen risikostyring de neste ti årene, 66 % av kommunene mener det samme for nye krav og forventninger innen dataanalyse og 59 % av kommunene mener det samme for endringer i Norges kraftsystem. Kommunene mener at de er bedre rustet innenfor interessestyring og samfunnsengasjement, 65 % av kommunene mener at de har tilpasset kompetanse for å møte nye krav og forventninger innen interessestyring og samfunnsengasjement de neste ti årene.

Mange kommuner mener de mangler systemer og rutiner for å innhente god, dokumentert oversikt over den eksisterende bygningsmassens tilstand og egenskaper. Spørreundersøkelsen viser at små og mellomstore kommuner sliter mer enn store kommuner. Systemer og rutiner for å kartlegge byggenes egenskaper innen bærekraftsområdene klimafotavtrykk og økt sårbarhet for klimapåkjenninger er en utfordring for de fleste kommunene, uavhengig av størrelse. Kommunene er mer rutinerter og har bedre systemer når det gjelder kartlegging av teknisk tilstand, lovpålagte krav og miljørettet helsevern, men det er fortsatt mange kommuner som sliter med disse også.

Mange kommuner mener de har utfordringer med å ha oppdatert oversikt over sine arealer. Mange kommuner har ikke oppdaterte arealdata for bygningsmassen sin. Mange kommuner mangler utviklingsplaner basert på demografisk utvikling. Mange kommuner har ikke kartlagt om bygningsmassen er egnet til tiltenkt funksjon og har ikke oversikt over hvor godt arealene er utnyttet. For eksempel har nesten halvparten av kommunene ikke oppdatert oversikt over arealene sine for grunnskoler og nesten halvparten av kommunene har ikke kartlagt funksjonell egnetheten til sine grunnskolebygg. En tredjedel av kommunene har ikke langsiktige planer for grunnskolene og en fjerdedel av kommunene har ikke kartlagt hvor godt arealene er utnyttet i bygg for grunnskolene.

1. INNLEDNING

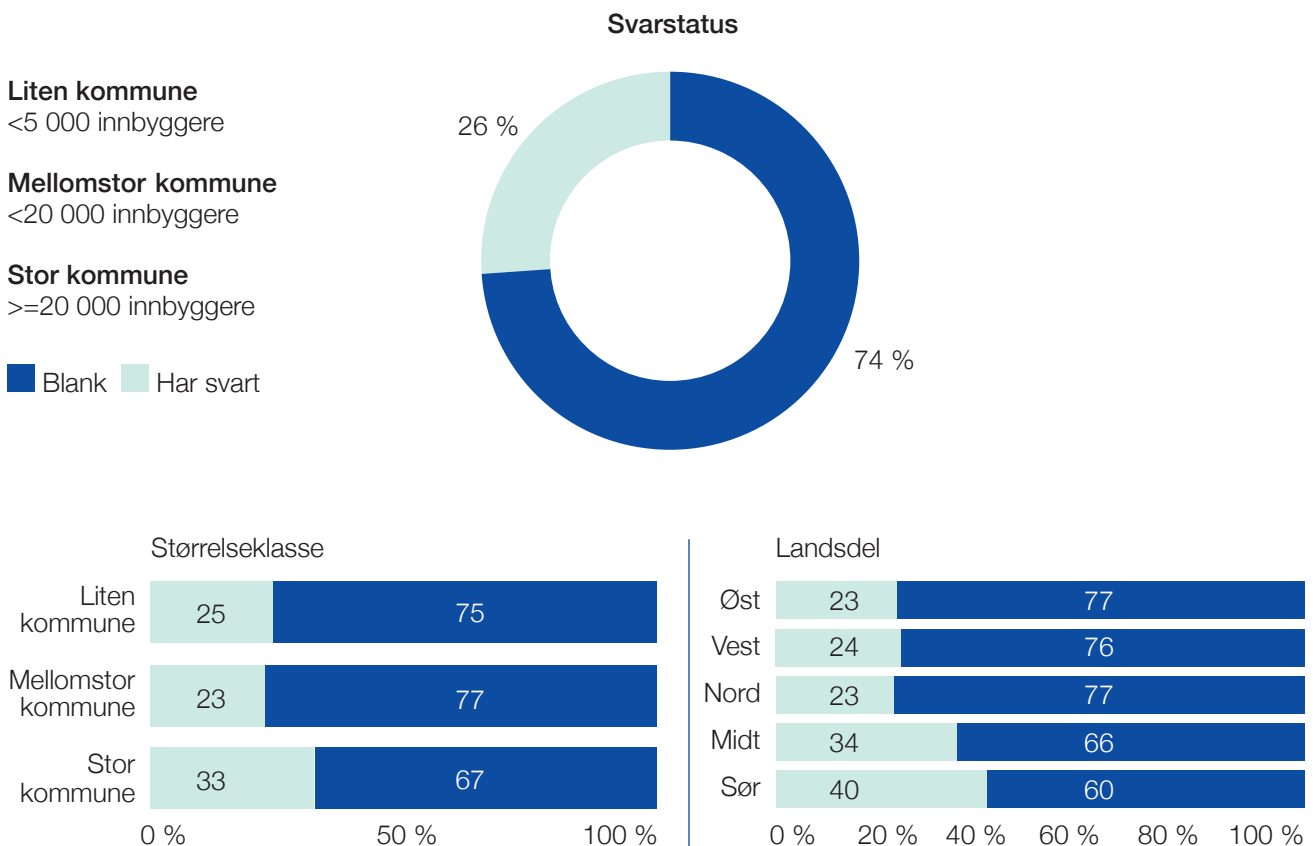
«State of the Nation»-rapportene er fullstendige oversikter over tilstanden til offentlige bygg, anlegg og infrastruktur i Norge. Rapportene utarbeides av fageksperter fra landets største rådgivere og kvalitetssikres av eksterne fageksperter fra uavhengige og nøytrale miljøer. I forbindelse med State of the Nation 2023 gjøres ikke en slik fullstendig oversikt, men det fokuseres på strategisk kommunal forvaltning og bærekraft. Spørreundersøkelse er et godt verktøy til å få oversikt over et tema med involvering av ressurser som har stort kjennskap til saken. Spørreundersøkelse har derfor blitt valgt som et passende verktøy for denne analysen, og en spørreundersøkelse ble sendt til ansvarlige for eiendommer eller eiendomsforvaltning i alle kommuner i Norge. Disse menneskene kjenner eiendomsmassen i Kommune-Norge best og det er de som har det beste utgangspunktet for å svare på spørsmål om strategisk kommunal forvaltning og bærekraft.

Spørreundersøkelsen er utarbeidet av rådgiverselskapet Multiconsult Norge AS på oppdrag fra RIF (Rådgivende Ingeniørers Forening) og i samarbeid med KS (Kommunesektorens interesseorganisasjon).

Spørreundersøkelsen besto av femten spørsmål og har som mål å få oversikt over kommunenes utfordringer og muligheter innen bærekraftig eiendomsforvaltning. Det er også et mål å kunne gi innspill til sentrale myndigheter om kommune-Norges behov for å kunne drive bærekraftig eiendomsforvaltning og slik kunne nå klimamålene.

1.1 SVARPROSENT

91 av 356 kommuner har svart på spørreundersøkelsen, det tilsvarer en svarprosent på 26 %. Innbyggerne i deltakende kommuner utgjør 28 % av Norges befolkning. Grunnlaget fra spørreundersøkelsen er ansett som representativ. En fordeling av deltakende kommuner viser god dekning av både kommunestørrelser og geografisk spredning. Alle landsdeler og kommunestørrelser er representert med minst 20 %.

Figur 1: Svarprosent etter antall kommuner og fordeling per kommunestørrelse og landsdel

1.2 FREMGANGSMÅTE

Spørreundersøkelsen har blitt sent til ansvarlige for eiendommer eller eiendomsforvaltning i alle kommuner i Norge og har bestått av 15 spørsmål om kommunenes overordnede forvaltning, systemer, rutiner og kompetanse. Eiendomsforvaltere har blitt bedt om å svare på spørsmålene etter beste evne.

1.3 SPØRREUNDERSØKELSEN

Spørreundersøkelsen er bygget på erfaring fra tidligere State of the Nation-rapporter. Undersøkelsen bestod av to hovedkategorier «Overordnet forvaltning» og «Brukerbehov og arealeffektivitet». Spørsmålene handlet om følgende temaer, det er her de største utfordringene ligger:

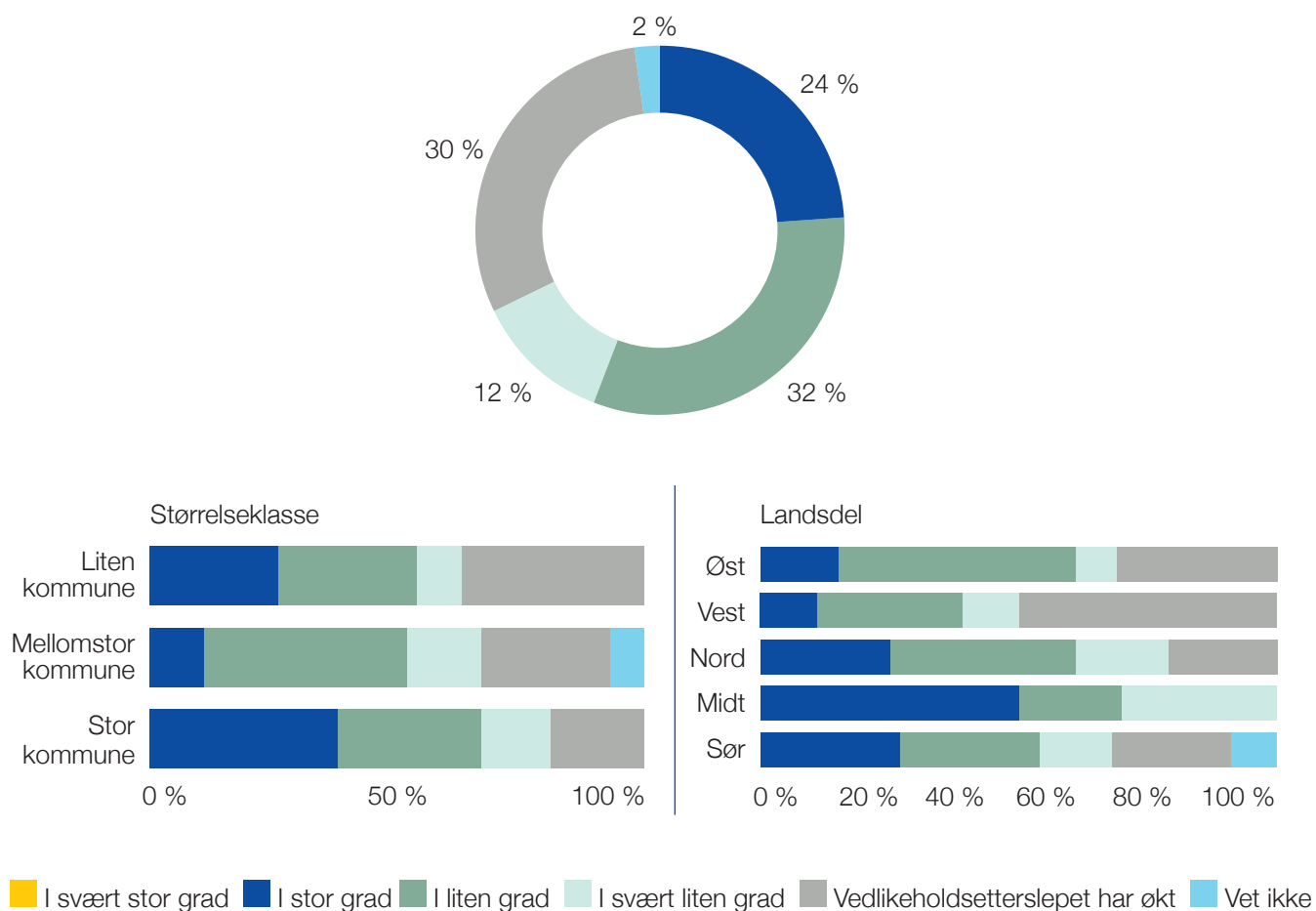
- Vedlikeholdsetterslep
- Kompetanse
- Systemer og rutiner
- Langsiktige utviklingsplaner
- Byggenes funksjonelle egnethet
- Porteføljestyring
- Effektivt arealbruk

2. VEDLIKEHOLDSETTERSLEPET I KOMMUNENS EIENDOMSMASSE

Respondentene har blitt bedt om å svare på «Har bygningsmassens vedlikeholdsetterslep blitt redusert de siste fem årene». Ingen av kommunene har valgt alternativet «I svært stor grad» og kun 24 % av kommunene har valgt «I stor grad». Hele 76 % av kommunene har valgt et av alternativene «I liten grad», «I svært liten grad», «Vedlikeholdsetterslepet har økt» eller «vet ikke».

Figur 2 viser at mellomstore kommuner sliter mer med å redusere vedlikeholdsetterslepet sammenlignet med store og små kommuner. Kun 11 % av mellomstore kommuner har valgt «I stor grad» mens dette alternativet velges av 26 % av små kommuner og 38 % av store kommuner. Vi ser også en del variasjoner mellom landsdelene. Kun 11 % av kommunene i nord mener de har klart å redusere vedlikeholdsetterslepet de siste 5 årene, i mens halvparten av kommunene i sør svarer det samme.

Har bygningsmassens vedlikeholdsetterslep blitt redusert de siste årene?

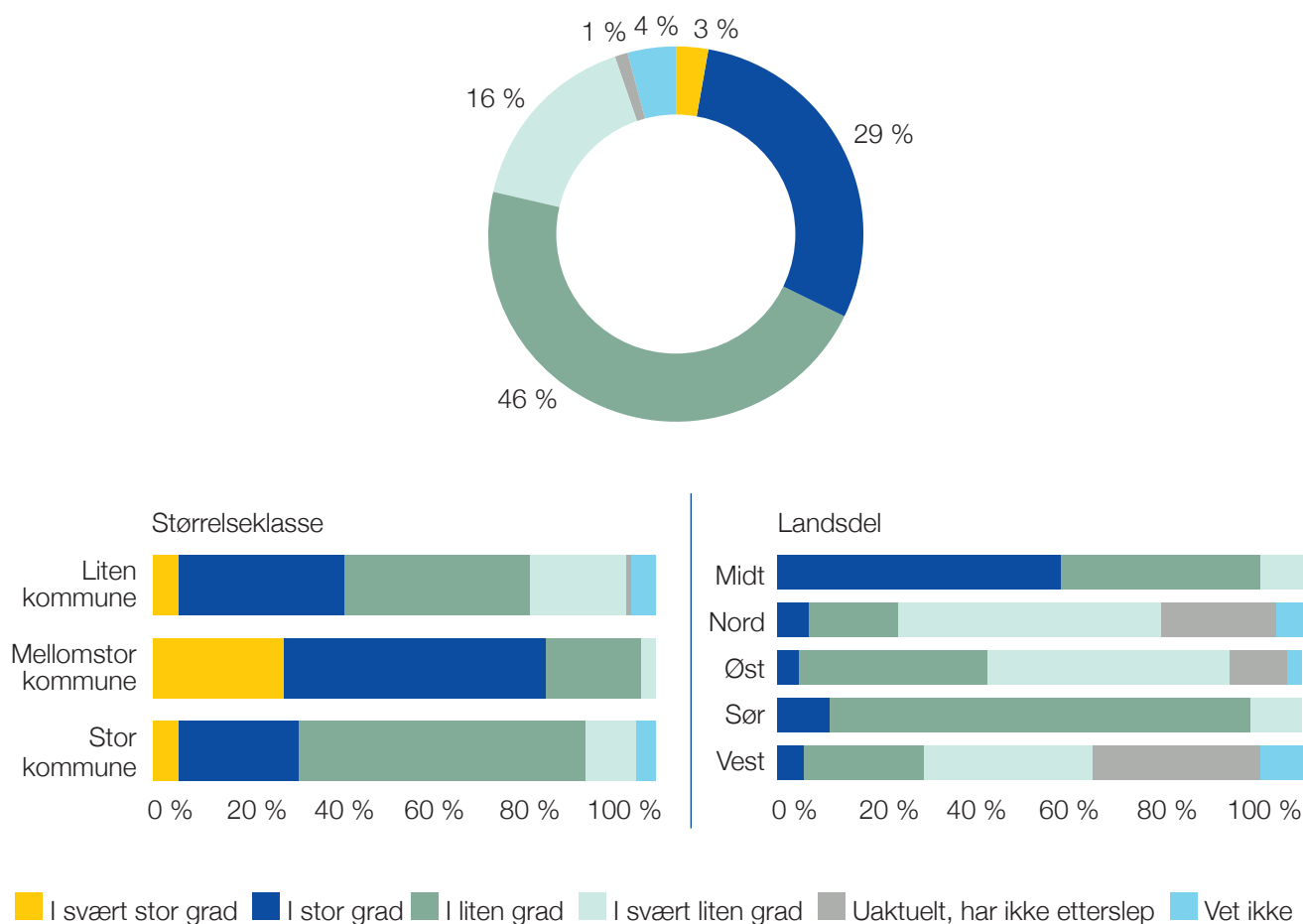

Figur 2: Kommunenes svar på spørsmålet «Har bygningsmassens vedlikeholdsetterslep blitt redusert de siste 5 årene?»

Figur 3 viser kommunenes svar på spørsmål om i hvilken grad tror kommuner at vedlikeholdsetterslepet vil bli redusert de neste fem år. Kommunene mener de kommer til å klare redusere vedlikeholdsetterslepet i de neste fem år i større grad enn de siste fem årene. 3 % av kommunene har valgt «I svært stor grad» og 29 % av kommunene har valgt «I stor grad». 1 % av kommunene har valgt alternativet «Uaktuelt, har ikke etterslep». Resten, som tilsvarer to tredjedeler, har valgt et av alternativene «I liten grad», «I svært liten grad» eller «Vet ikke»

38 % av små kommuner tror på reduksjon i vedlikeholdsetterslepet i stor eller i svært stor grad. Ingen av mellomstore kommuner tror på en reduksjon «i svært stor grad» men 26 % tror på en reduksjon «i stor grad». Det er store variasjoner mellom landsdeler. Kun 10 % av kommunene i sør velger alternativet «I stor grad» mens dette alternativet blir valgt av 54 % av kommunene i midt.

I hvilken grad tror dere vedlikeholdsetterslepet blir redusert de neste 5 årene?

Figur 3: Kommunenes svar på spørsmålet "Vil bygningsmassens vedlikeholdsetterslep bli redusert de neste fem årene?"

Kort oppsummert ser vi at i overkant av 40 % av kommunene har i liten eller ingen grad redusert sitt vedlikeholdsetterslep de siste 5 årene. Små kommuner har i mindre grad klart å redusere etterslepet enn de mellomstore og store kommunene, og dette er spesielt synlig hos kommunene i nord. Samtidig har 75 % av kommunene lite tro på stor reduksjon av etterslepet de neste 5 årene og besvarer enten at de forventer en liten eller svært liten reduksjon.

3. KOMMUNENES EIENDOMSKOMPETANSE

Kommunene har blitt bedt å svare på delspørsmål om i hvilken grad mener de at eiendomsenhetens kompetanse i dag er tilpasset nye krav og forventninger de neste 10 årene. Kompetanseområdene er valgt ut i fra relevante problemstillinger og fokusområder fra bransjen i dag og er ikke å anse som total liste over nødvendig kompetansebehov.

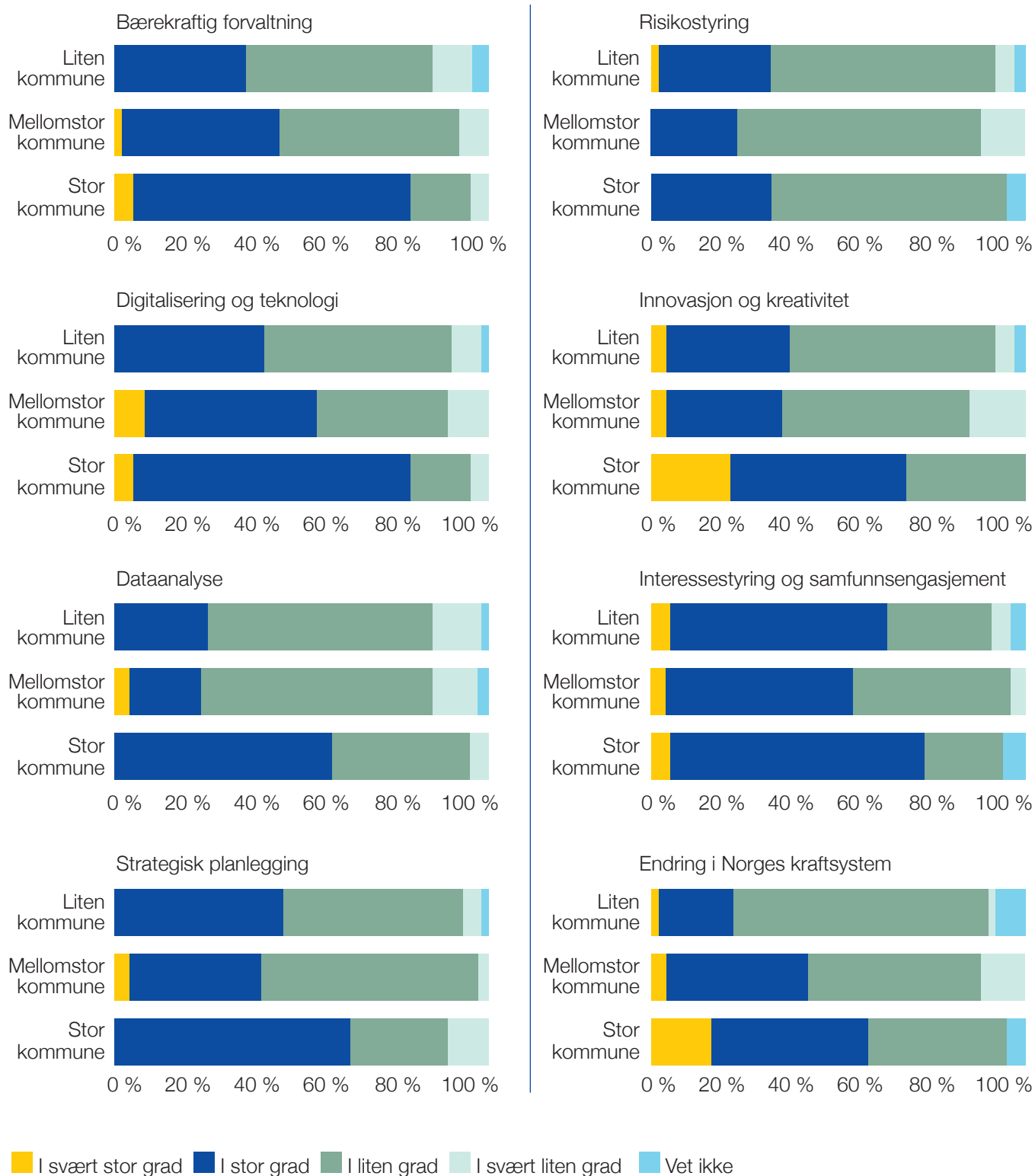
- 1. Bærekraftig forvaltning** - Forståelse av bærekraftig byggepraksis og eiendomsforvaltning, nye byggeforskrifter, og erfaring med energieffektivitet, grønne bygninger og ESG-investeringer (Environmental, Social, and Governance)
- 2. Digitalisering og teknologi** - Kunnskap og forståelse av programvare for eiendomsadministrasjon og andre teknologier som endrer måten eiendom administreres på
- 3. Dataanalyse** - Evne til å analysere og tolke store mengder data for å ta informerte beslutninger og optimalisere ytelsen til eiendomsmassen
- 4. Strategisk planlegging** - Erfaring med å utvikle og implementere langsiktige og strategiske planer for forvaltning av eiendomsporteføljen, med hensyn til både kortsiktige og langsiktige mål og endrede behov i kommunen
- 5. Risikostyring** - Kunnskap om ulike typer risiko knyttet til eiendomsforvaltning og erfaring med implementering av risikostyringsstrategier, herunder økt klimarisiko
- 6. Innovasjon og kreativitet** - Evne til å omfavne nye ideer og innovative løsninger for å ligge i forkant og optimalisere porteføljeveltelse
- 7. Interessentstyring og samfunnsengasjement** - Evne til å kommunisere effektivt med interessenter, inkludert lokale innbyggere, bedriftseiere og offentlige etater, for å sikre at eiendomsmidler forvaltes på en måte som kommer kommunen og dens innbyggere til gode
- 8. Endring i Norges kraftsystem** - Forvaltningskompetanse i forbindelse med at bygningenes rolle i energisystemet endres, og bygg må bidra til balanseringen i kraftsystemet og sluttbrukerfleksibilitet. Dette betyr mer bruk av solceller, toveis elbillader, stasjonære batteri, nærvannsystem og andre systemer.

Kommunene mener at de har høy kompetanse på «Interessentstyring og samfunnsengasjement». 64 % av kommunene velger «I svært stor grad» og «I stor grad» på denne kategorien, mens disse valgalternativene utgjør ikke mer enn 50 % i noen av de andre kategoriene.

Kommunene mener at de har lavest kompetanse i «Risikostyring», «Dataanalyse» og «Endring i Norges kraftsystem». Sammenligning av landsleder viser at ingen av landsdelene skiller seg ut, men store kommuner kommer bedre ut enn små og mellomstore kommuner. Disse svarene, sett i sammenheng med analyse av kommunenes fritekst svar, viser at kommunene sliter med å tiltrekke seg riktig kompetanse, samt å holde på kompetanse over tid. Små og mellomstore kommuner sliter mer enn store kommuner.

Større fagmiljøer ved hjelp av interkommunalt samarbeid kan gjøre små og mellomstore kommuner mer attraktive for den type kompetanse. Det er også viktig å understreke nødvendigheten av riktig og effektiv bruk av rådgivende ingeniører og konsulenter for å løse fremtidens utfordringer.

I hvilken grad mener dere at eiendomsenhetens kompetanse i dag er tilpasset nye krav og forventninger de neste 10 årene innen følgende områder:

Figur 4: Kommunenes svar på kompetansespørsmål.

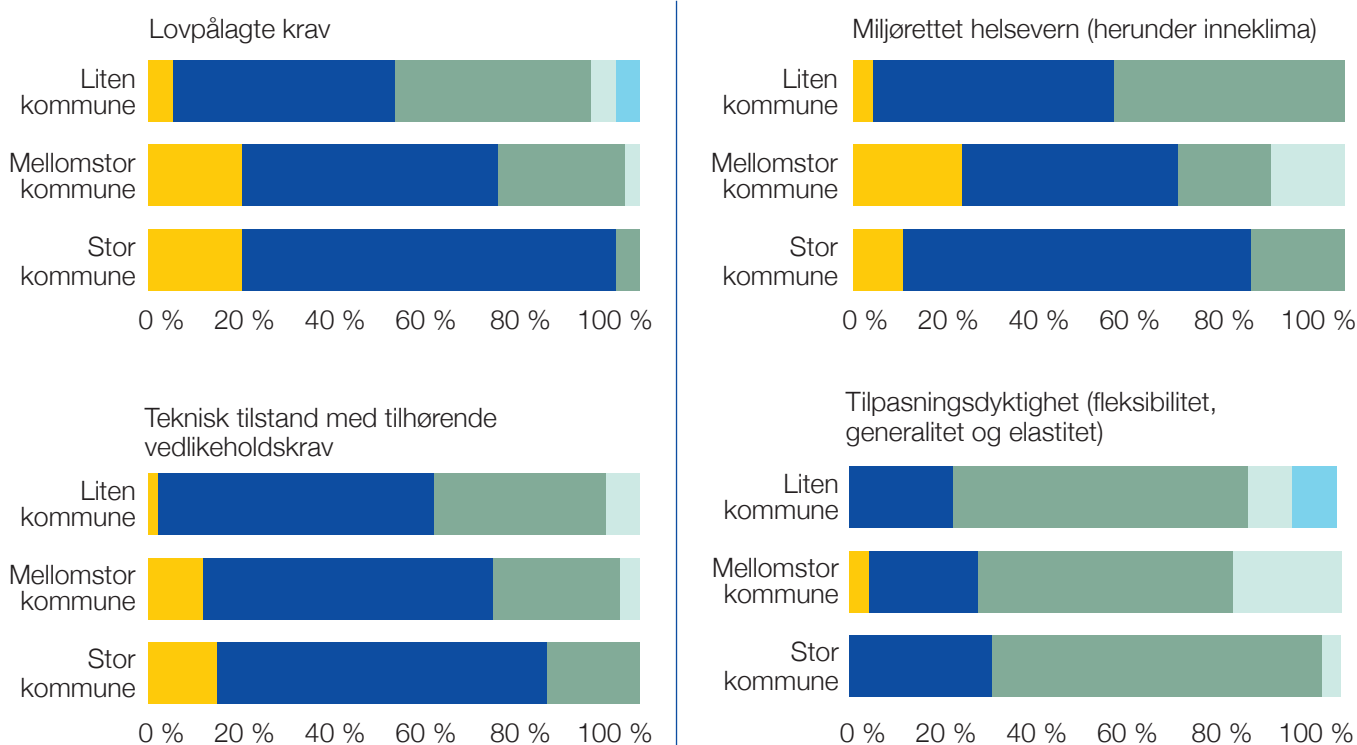
4. SYSTEMER OG RUTINER I KOMMUNENE

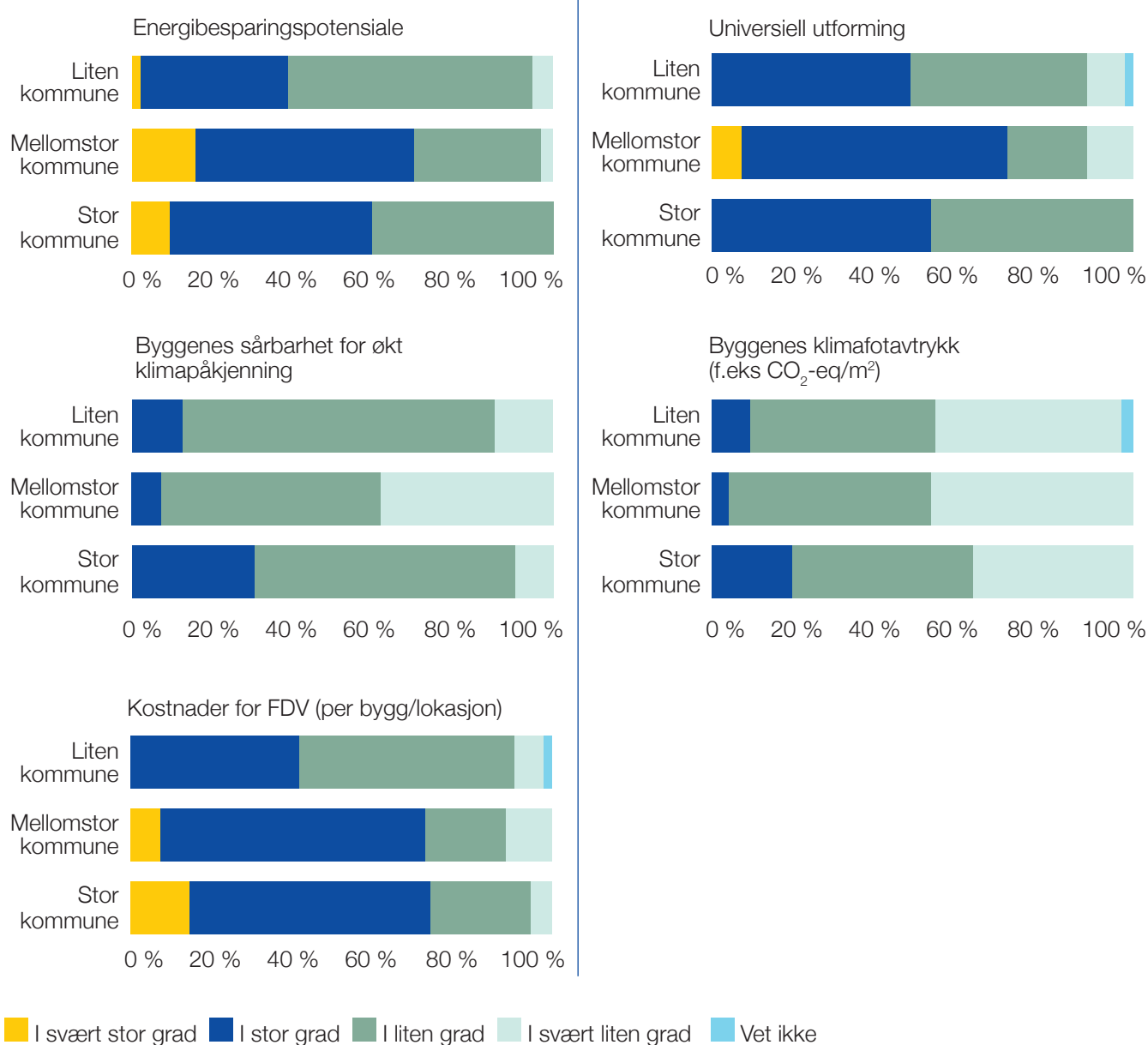
Spørreundersøkelsen inneholdt spørsmål om kommuner har systemer og rutiner for å innhente god, dokumentert oversikt over den eksisterende bygningsmassens tilstand og egenskaper på følgende områder:

1. Lovpålagte krav (f.eks. brannsikkerhet, krav i plan- og bygningsloven)
2. Teknisk tilstand med tilhørende vedlikeholdsbehov
3. Tilpasningsdyktighet (fleksibilitet, generalitet og elastisitet)
4. Universell utforming
5. Miljørettet helsevern (herunder inneklima)
6. Energibesparingspotensiale (eks. etterisolering, utskiftning utdaterte vinduer, egnethet for solceller mm.)
7. Kostnader for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV, per bygg/lokasjon)
8. Byggenes klimafotavtrykk (f.eks. CO₂-eq/m²)
9. Byggenes sårbarhet for økte klimapåkjenninger (f.eks. slagregn på fasader, økte snølaste, lengre perioder med fuktighet, mer ekstremvær osv.)

Områdene er valgt på bakgrunn av relevante problemstillinger innenfor bærekraftig forvaltning av eksisterende porteføljer og inkluderer et lite utvalg av økonomiske, sosiale og bærekraftselementer.

I hvilken grad mener dere at dere har systemer og rutiner for å innhente god, dokumentert oversikt over den eksisterende bygningsmassens tilstand og egenskaper på noen utvalgte områder:

Figur 5: Kommunenes svar på spørsmål om de har systemer og rutiner for å innhente god, dokumentert oversikt over den eksisterende bygningsmassens tilstand og egenskaper på de utvalgte områdene.

Ingen av kommunene velger å svare «I svært stor grad» når det gjelder å ha systemer og rutiner for byggenes klimafotavtrykk. Kun en tiendedel av kommunene velger «I stor grad» resten velger «I liten grad», «I svært liten grad» eller «vet ikke». Kommunene har heller ikke systemer og rutiner for byggenes sårbarhet for klimapåkjenninger, og ingen kommuner velger «I svært stor grad» for dette spørsmålet. De som velger «I stor grad» utgjør kun 14 % av kommunene. Kommunene sliter også med å ha rutiner og systemer for byggenes tilpasningsdyktighet.

Kommunene mener de har bedre systemer og rutiner for temaer som lovpålagte krav, miljørettet helsevern, teknisk tilstand, energibesparingspotensiale og kostander for forvaltning, drift og vedlikehold. Mer enn halvparten av kommunene har valgt «I stor grad» eller «I svært stor grad» på disse spørsmålene.

Svarene på dette kapittelet er ganske lik kompetanse-kapittelet når det gjelder kommunestørrelser og geografisk plassering. Ingen landsdeler skiller seg ut i positiv eller negativ retning, men små og mellomstore kommuner sliter mer enn store kommuner med å ha systemer og rutiner.

Systemer og rutiner for å kartlegge byggenes egenskaper innen bærekraftsområdene klimafotavtrykk og økt sårbarhet for klimapåkjenninger er en utfordring for de fleste kommunene, uavhengig av størrelse. Kommunene er mer rutinerte og har bedre systemer når det gjelder kartlegging av teknisk tilstand, lovpålagte krav og miljørettet helsevern, men det er fortsatt mange kommuner som sliter med disse også.

5. KOMMUNALE BYGG

Spørreundersøkelsen hadde dybdespørsmål om bygninger i viktige kommunalområder som grunnskole, barnehage, helse og omsorg, kultur og idrett og administrasjon. Spørsmålene var følgende:

- **Har dere langsiktige utviklingsplaner, i tidsperspektiv minst frem til 2030, med arealframskriving basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?**

Med arealframskriving menes et anslag for utvikling av kommunens arealbehov med tanke på befolkning, bosetning og landbruk i fremtiden. Den tar hensyn til historiske data, demografiske trender og andre relevante faktorer for å lage en projeksjon av hvordan behovet kan endre seg over tid.

- **Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egnethet for de ulike kommunalområder?** (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estetikk mm.)
- **God planlegging, læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene deres i kommunalområde?**
- **Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnyttet i de forskjellige kommunalområder?** (Bruksgrad)

Kommuner sliter generelt med å ha oppdatert oversikt over sine arealer. Mange kommuner har ikke oppdaterte arealdata for bygningsmassen sin. Mange kommuner mangler utviklingsplaner basert på demografisk utvikling. Mange kommuner har ikke kartlagt om bygningsmassen er egnet til tiltenkt funksjon og har ikke oversikt over hvor godt arealene er utnyttet.

5.1 GRUNNSKOLER

Nesten halvparten av kommunene har ikke oppdatert sine oversikter over arealene som tilhører grunnskolene. Dette betyr at mange kommuner ikke har en fullstendig og oppdatert oversikt over hvor mye areal de har til rådighet for grunnskoler. Dette kan føre til utfordringer når det gjelder å planlegge utvidelser eller endringer i skolebyggene i fremtiden.

På samme måte har nesten halvparten av kommunene ikke kartlagt funksjonell egnethet for sine grunnskolebygg. Dette innebærer at mange kommuner ikke har vurdert om skolebyggene er egnet for formålet sitt, for eksempel om de oppfyller moderne krav til infrastruktur, sikkerhet og tilrettelegging for pedagogisk virksomhet. Dette kan føre til at grunnskolebyggene ikke tilfredsstiller dagens standarder og behov, noe som kan påvirke kvaliteten på undervisningen og trivselen til elever og ansatte.

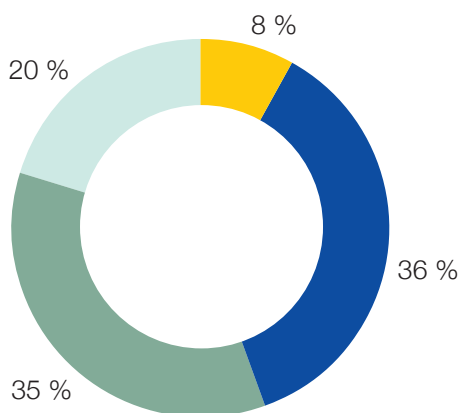
Videre har en tredjedel av kommunene ikke etablert langsiktige planer for grunnskolene sine. Dette betyr at mange kommuner mangler klare og strategiske planer for hvordan de skal utvikle og drifte grunnskolene i fremtiden. Mangel på langsiktige planer kan føre til usikkerhet og ineffektivitet i ressursbruk, og det kan være vanskelig å møte fremtidige utfordringer og endringer i utdanningssystemet.

En fjerdedel av kommunene ikke har kartlagt hvor godt arealene blir utnyttet i bygg for grunnskoler. Dette betyr at mange kommuner ikke har vurdert grundig om de utnytter tilgjengelig areal i skolebyggene på en effektiv måte. Dette kan resultere i underutnyttelse av ressurser, unødvendig bruk av plass eller utfordringer med å tilby tilstrekkelig kapasitet for skoleelever.

Samlet sett viser disse funnene at det er en del utfordringer knyttet til planlegging, drift og utnyttelse av grunnskolebygg i mange kommuner. Det er viktig for kommunene å ta tak i disse problemene og jobber med å utvikle mer helhetlige og fremtidsrettede strategier for skoleinfrastrukturen, slik at de kan tilby en best mulig utdanning til alle barn og unge i samfunnet.

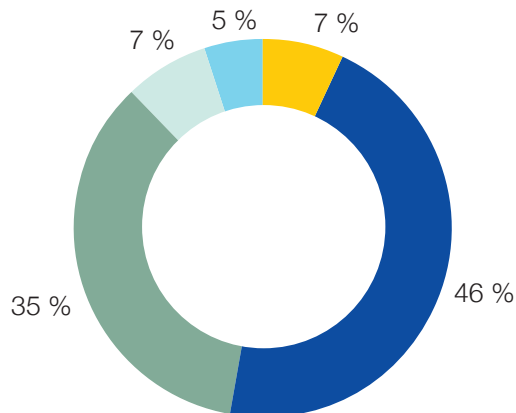
GRUNNSKOLER

God planlegging, læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene deres i kommunalområde: Grunnskoler

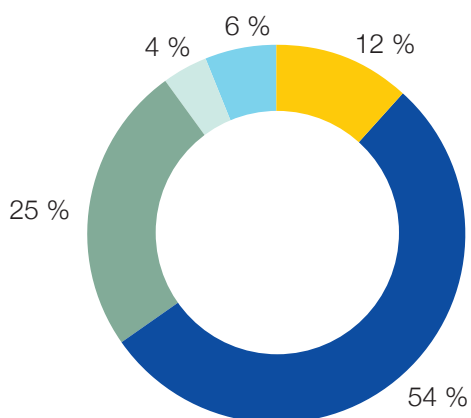
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert.
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Grunnskoler

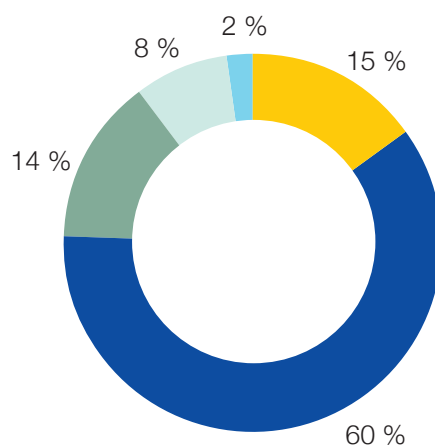
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Grunnskoler

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

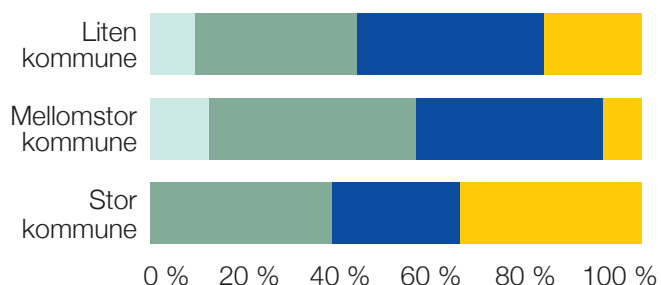
Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnyttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Grunnskoler

Figur 6: Kommunenes svar på spørsmål om bygg for grunnskole.

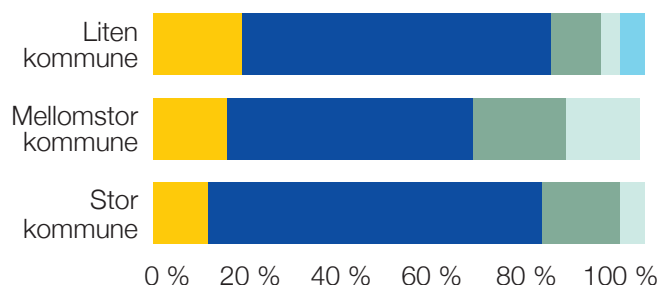
Figurene under viser det samme som figurene på forrige side, men her er de fordelt på kommunestørrelser. Forskjellene er ikke veldig store, men oversikten viser at små kommuner har noe større utfordringer enn store og mellomstore kommuner.

God planlegging, læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene deres i kommunalområde: Grunnskoler

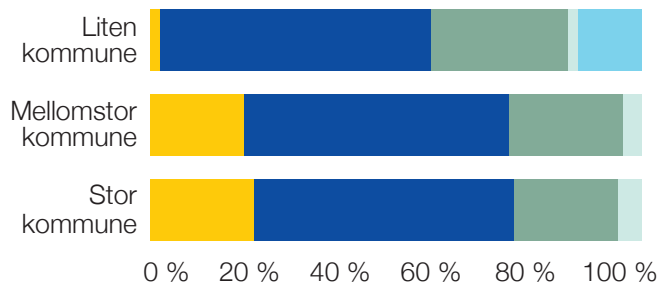
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnuttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Grunnskoler

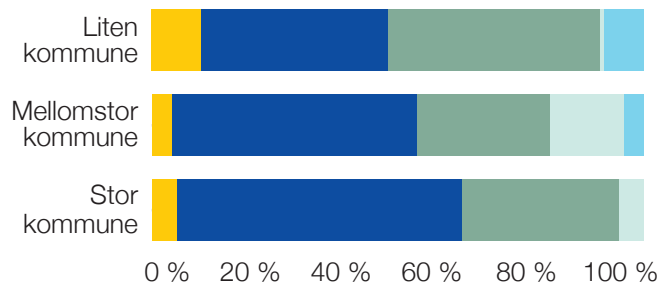
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Grunnskoler

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Grunnskoler

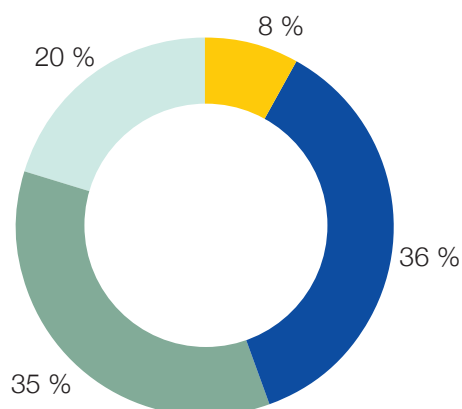
Figur 7: Kommunenes svar på spørsmål om bygg for grunnskole fordelt på kommunestørrelse.

5.2 BARNEHAGER

Kommunenes håndtering av barnehageportefølje ligner veldig mye på grunnskoleporteføljen. Nesten halvparten av kommunene har ikke oppdatert oversikt over arealene sine for barnehager, og nesten halvparten av kommunene har ikke kartlagt funksjonell egnethet for sine barnehager.

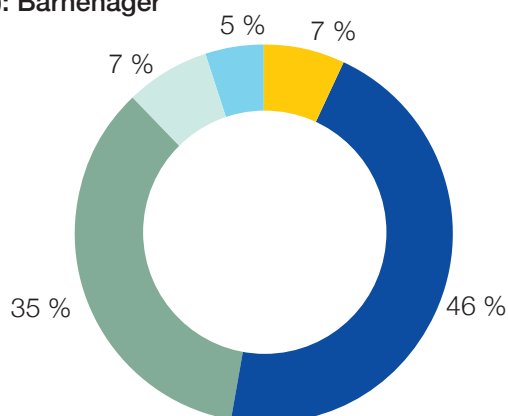
Nesten halvparten av kommunene har ikke langsiktige planer for barnehager og en fjerdedel av kommunene har ikke kartlagt hvor godt arealene er utnyttet i barnehagebygg.

God planlegging, læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene deres i kommunalområde: Barnehager

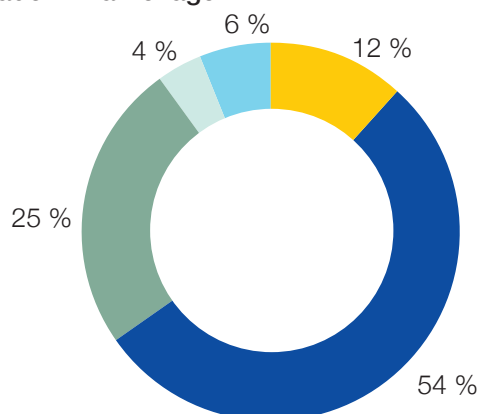
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert.
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Barnehager

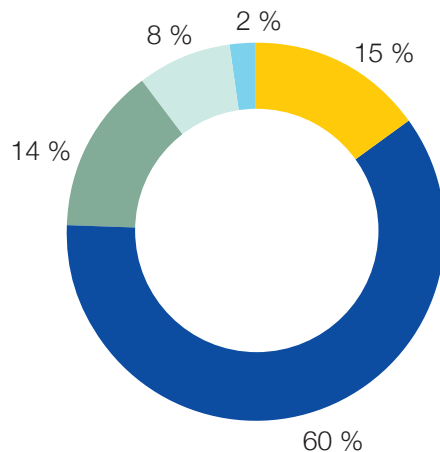

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Barnehager

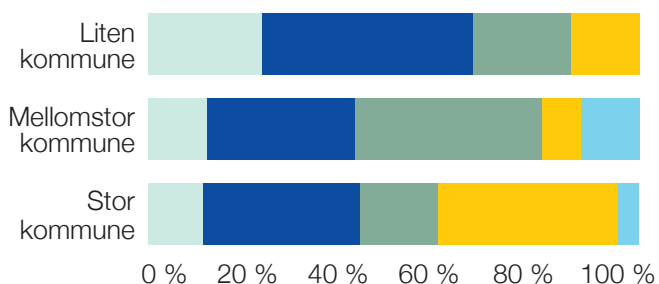
Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnyttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Barnehager

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

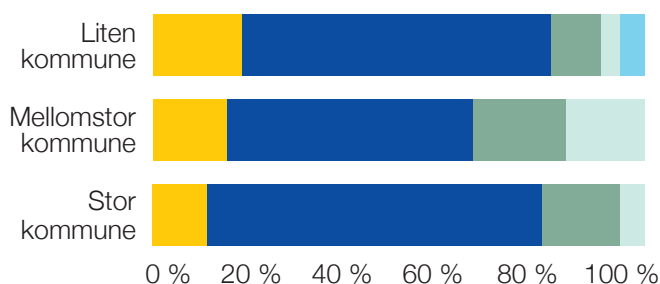
Figur 8: Kommunenes svar på spørsmål om bygg for barnehage.

God planlegging, læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene i deres kommunalområde: Barnehager?

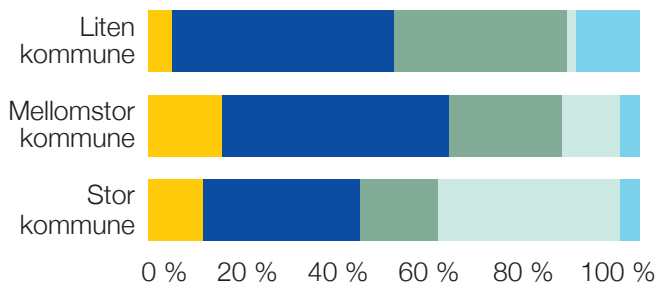
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnuttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Barnehager

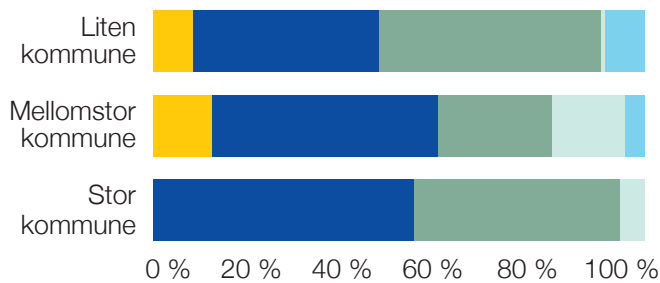
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Barnehager

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Barnehager

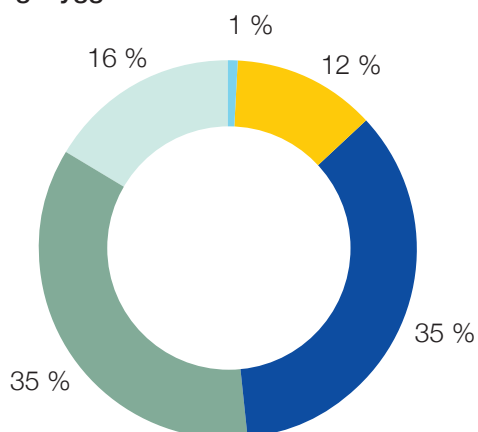
Figur 9: Kommunenes svar på spørsmål om bygg for barnehage fordelt på kommunestørrelse.

5.3 HELSE- OG OMSORGSBYGG

Kommunene mener at deres oversikt over helse- og omsorgsbygg er på nesten likt nivå som skole- og barnehageporteføljene. Nesten halvparten av kommunene har ikke oppdatert oversikt over helse- og omsorgsbygg, og nesten halvparten av kommunene har ikke kartlagt funksjonell egnethet for helse- og omsorgsbygg.

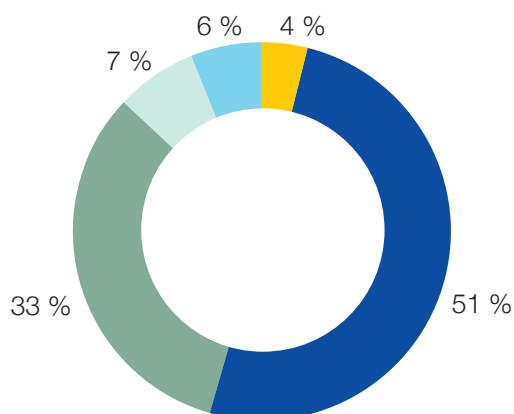
Nesten halvparten av kommunene har ikke langsiktige planer for helse- og omsorgsbygg og en fjerdedel av kommunene har ikke kartlagt hvor godt arealene er utnyttet i helse- og omsorgsbygg.

God planlegging, læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene deres i kommunalområde: Helse- og omsorgsbygg

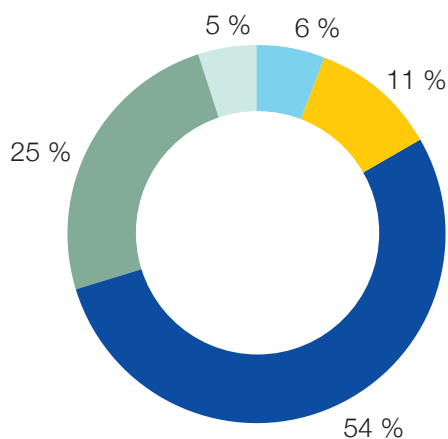
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert.
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Helse- og omsorgsbygg

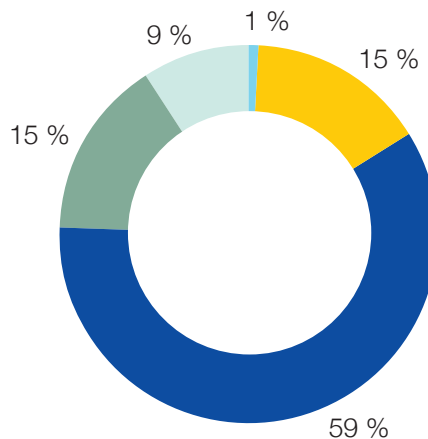

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Helse- og omsorgsbygg

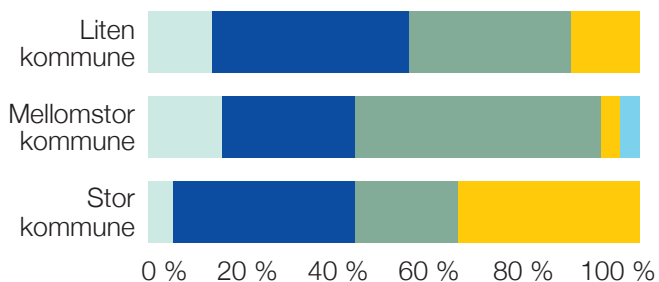
Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnyttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Helse- og omsorgsbygg

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

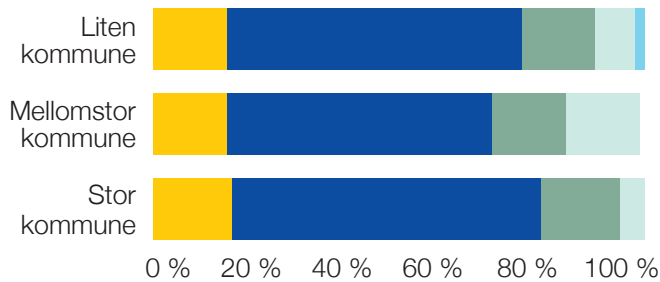
Figur 10: Kommunenes svar på spørsmål om helse- og omsorgsbygg

God planlegging. læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene i deres kommunalområde: Helse- og omsorgsbygg?

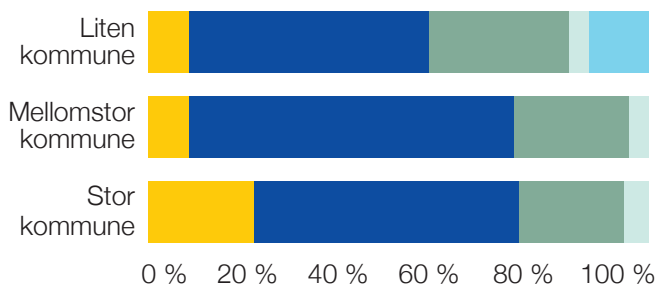
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnuttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Helse- og omsorgsbygg

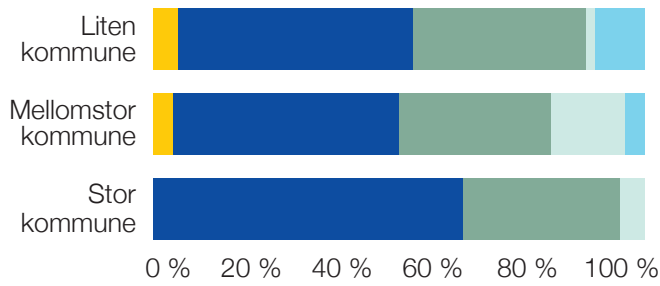
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Helse- og omsorgsbygg

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Helse- og omsorgsbygg

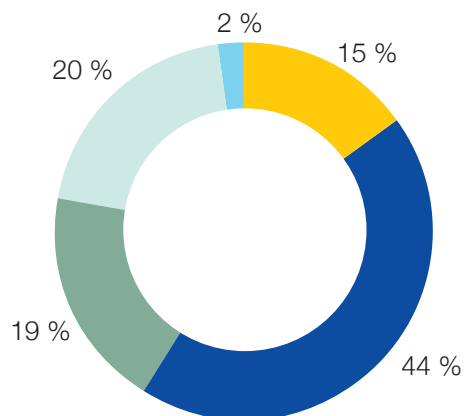
Figur 11: Kommunenes svar på spørsmål om helse- og omsorgsbygg fordelt på kommunestørrelse.

5.4 KULTUR- OG IDRETTSBYGG

Kommunene mener at deres oversikt over bygg for kultur og idrett er dårligere enn oversikten de har over bygg for grunnskoler og barnehager. Kun 39 % av kommunene har tilfredsstillende arealdata. 20 % av kommunene har digitalisert og oppdatert arealdata og 19 % av kommunene har digitaliserte tegninger for de fleste byggene sine. Resten, 61 %, har ikke tilfredsstillende arealdata. Kun en tredjedel av kommunene har kartlagt funksjonell egnethet av kultur- og idrettsbygg.

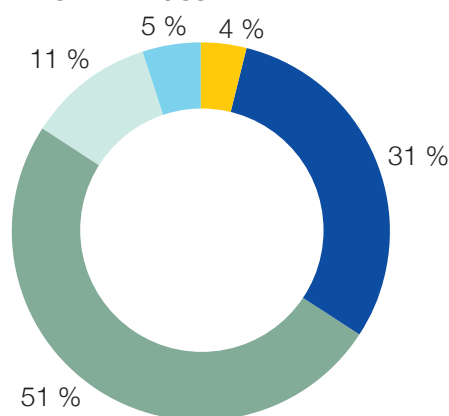
To tredjedeler av kommunene har ikke langsiktige planer for sine kultur- og idrettsbygg, og nesten halvparten av kommunene har ikke kartlagt hvor godt arealene er utnyttet.

God planlegging, læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for byggingene deres i kommunalområde: Kultur- og idrettsbygg

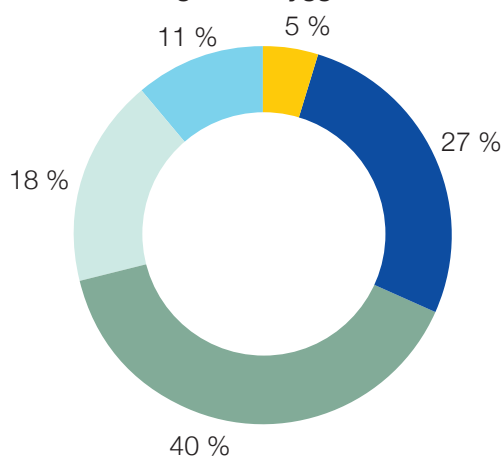
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert.
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egnethet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Kultur- og idrettsbygg

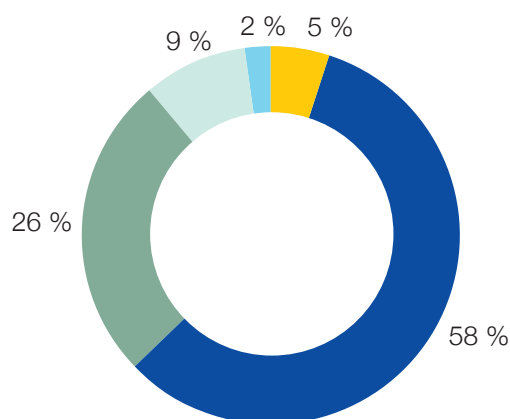

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Kultur- og idrettsbygg

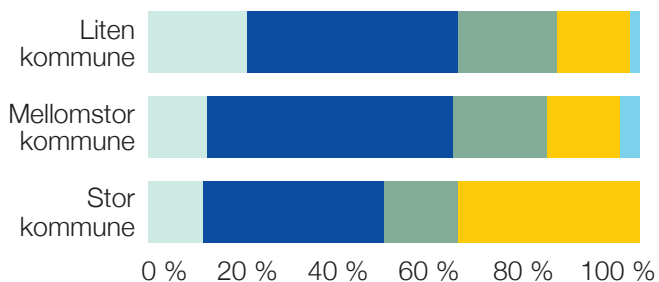
Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnyttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Kultur- og idrettsbygg

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

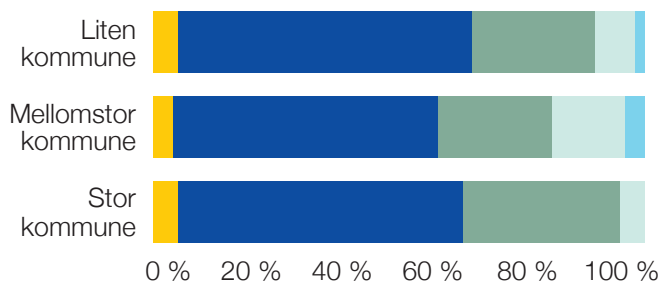
Figur 12: Kommunenes svar på spørsmål om kultur- og idrettsbygg.

God planlegging. læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene i deres kommunalområde?: Kultur- og idrettsbygg

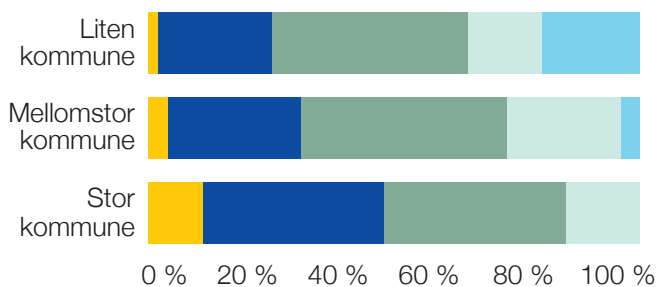
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnuttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Kultur- og idrettsbygg

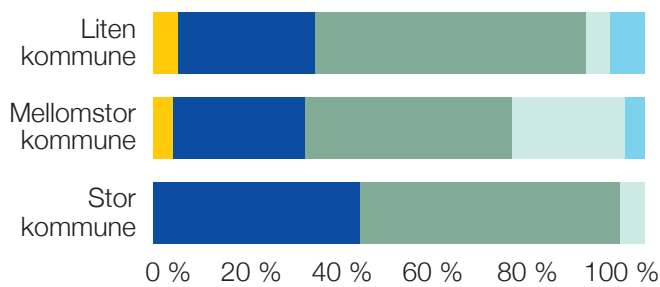
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Kultur- og idrettsbygg

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Kultur- og idrettsbygg

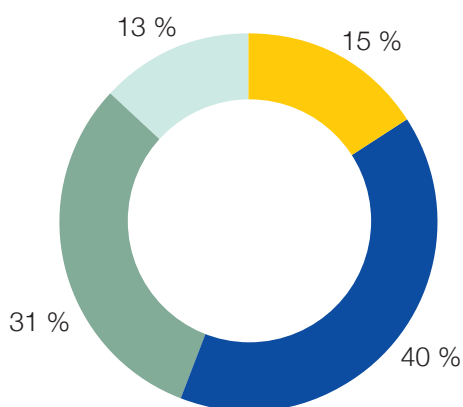
Figur 13: Kommunenes svar på spørsmål om kultur- og idrettsbygg fordelt på kommunestørrelse.

5.5 ADMINISTRASJONSBYGG

Kommunene mener at deres oversikt over administrasjonsbygg er litt bedre enn kultur og idrett, men verre enn de andre kommunalområdene. Kun 44 % av kommunene har tilfredsstillende arealdata. 13 % av kommunene har digitalisert og oppdatert arealdata og 31 % av kommunene har digitaliserte tegninger for de fleste byggene sine. Resten, 56 %, har ikke tilfredsstillende arealdata på sine administrasjonsbygg.

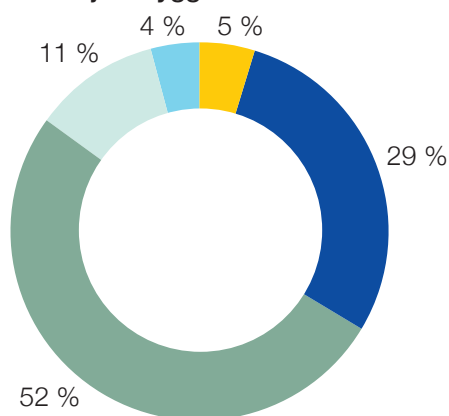
Kun en tredjedel av kommunene har kartlagt funksjonell egnethet av administrasjonsbygg. Mer enn to tredjedeler av kommunene har ikke langsiktige planer for disse byggene, og en tredjedel av kommunene har ikke kartlagt hvor godt arealene er utnyttet i administrasjonsbygg.

God planlegging, læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for byggingene deres i kommunalområde: Administrasjonsbygg

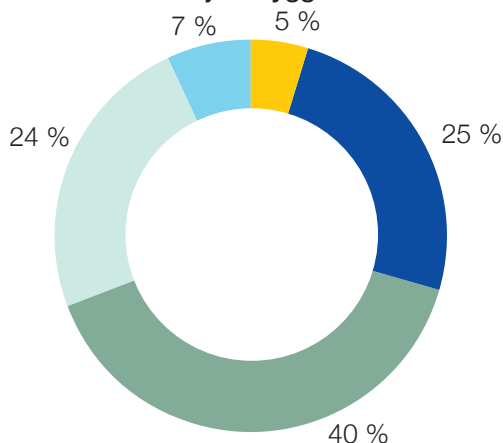
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert.
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Administrasjonsbygg

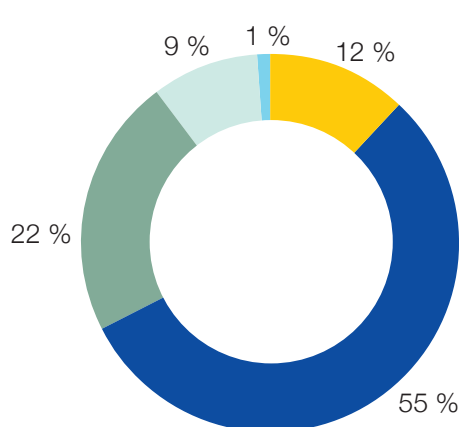
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Administrasjonsbygg

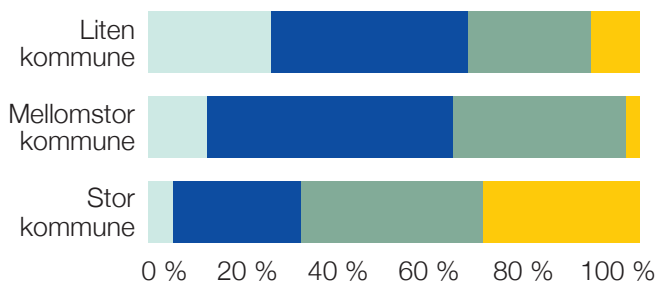
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnyttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Administrasjonsbygg

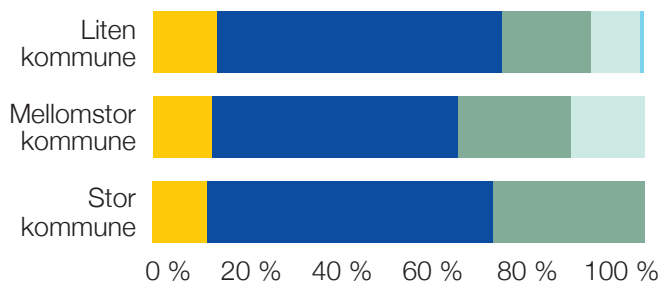
Figur 14: Kommunenes svar på spørsmål om administrasjonsbygg.

God planlegging. læring og porteføljestyring krever oppdatert oversikt over arealene i porteføljen og bruken av disse. Hvilket utsagn passer best for bygningene i deres kommunalområde?: Administrasjonsbygg

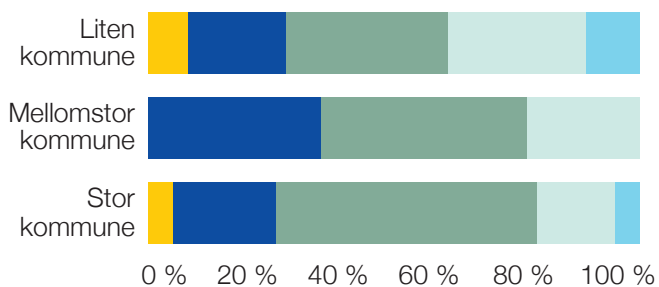
- Vi har generelt ikke målbare tegninger i digitalt format
- Vi har målbare tegninger i digitalt format for de største/viktigste byggene
- De fleste byggene har digitaliserte tegninger i vårt FDVU system og vi har oversikt over hvilke brukere de ulike arealene tilhører. Noe utfordring med å holde underlag oppdatert
- Vi har digitalisert så godt som alle bygg på en slik måte at vi enkelt kan gjøre uttrekk av oppdatert arealdata og hvilke brukere disse arealene tilhører. Data holdes løpende oppdatert

Har dere oversikt over hvor godt arealene er utnuttet i de forskjellige kommunalområder? (Bruksgrad): Administrasjonsbygg

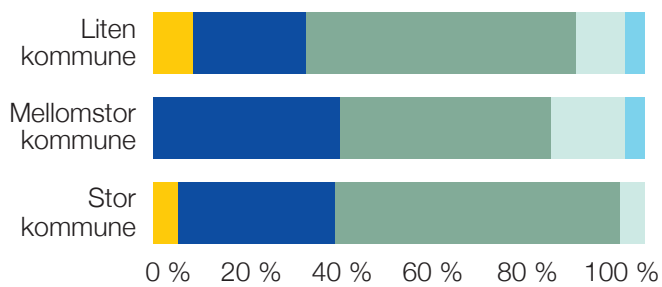
- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere langsiktige utviklingsplaner, tidsperspektiv minst frem til 2023, med arealframskrivning basert på demografisk utvikling for de ulike kommunalområder?: Administrasjonsbygg

- I svært stor grad
- I stor grad
- I liten grad
- I svært liten grad
- Vet ikke

Har dere kartlagt byggenes funksjonelle egenhet for de ulike kommunalområder? (nødvendige arealfunksjoner på plass, tilstrekkelig kapasitet, god internlogistikk, geografisk lokasjon, trivsel og estikk mm.): Administrasjonsbygg

Figur 15: Kommunenes svar på spørsmål om administrasjonsbygg fordelt på kommunestørrelse.

FIGURLISTE

Figur 1:	Svarprosent etter antall kommuner og fordeling per kommunestørrelse og landsdel	14
Figur 2:	Kommunenes svar på spørsmålet «Har bygningsmassens vedlikeholdsetterslep blitt redusert de siste 5 årene?»	16
Figur 3:	Kommunenes svar på spørsmålet «Vil bygningsmassens vedlikeholdsetterslep bli redusert de neste fem årene?»	17
Figur 4:	Kommunenes svar på kompetansespørsmål.	19
Figur 5:	Kommunenes svar på spørsmål om har de systemer og rutiner for å innhente god, dokumentert oversikt over den eksisterende bygningsmassens tilstand og egenskaper på de utvalgte områdene.	21
Figur 6:	Kommunenes svar på spørsmål om bygg for grunnskole.....	24
Figur 7:	Kommunenes svar på spørsmål om bygg for grunnskole fordelt på kommunestørrelse.....	25
Figur 8:	Kommunenes svar på spørsmål om bygg for barnehage.	26
Figur 9:	Kommunenes svar på spørsmål om bygg for barnehage fordelt på kommunestørrelse.....	27
Figur 10:	Kommunenes svar på spørsmål om helse- og omsorgsbygg	28
Figur 11:	Kommunenes svar på spørsmål om helse- og omsorgsbygg fordelt på kommunestørrelse.....	29
Figur 12:	Kommunenes svar på spørsmål om kultur- og idrettsbygg.....	30
Figur 13:	Kommunenes svar på spørsmål om bygg for Kultur- og idrettsbygg fordelt på kommunestørrelse.....	31
Figur 14:	Kommunenes svar på spørsmål om administrasjonsbygg.....	32
Figur 15:	Kommunenes svar på spørsmål om kultur- og idrettsbygg fordelt på kommunestørrelse.....	33

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av RIF eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt for den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult. Enhver bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn de som er godkjent skriftlig av Multiconsult, er forbudt, og Multiconsult påtar seg intet ansvar for slikt bruk. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter.

Oppdrag: State of the nation 2023
Dokumentkode: 10249351-01-tvf-rap-001
ISBN-nummer: 978-82-93131-20-5
Emne: Kommunal eiendomsforvaltning
Tilgjengelighet: Åpen
Oppdragsgiver: RIF
Oppdragsleder: Ibrahim Temel
Kontaktperson: Liv Kari Hansteen
Utarbeidet av: Ibrahim Temel
Design: Caramell idé og grafisk design AS

Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF) er en frittstående bransjeforening for kunnskapsbedrifter med virksomhet innenfor rådgivning, planlegging og prosjektledelse, med hovedfokus på bygge-, anleggs- og eiendomsnæringen. Alle RIF-firmaer er underlagt krav knyttet til faglig kompetanse og forretningsskikk. Våre medlemsbedrifter sysselsetter til sammen over 14.000 personer i Norge. Rollen som rådgiver består i å gi objektive råd og gode løsninger. Dette vil si råd og løsninger som ivaretar oppdragsgivers og samfunnets interesser. Begrepet «rådgivende ingeniør» oppstod i England i 1840-tallet og bransjen tok seg for alvor opp på begynnelsen av 1900-tallet i forbindelse med elektrifiseringen av bygg og industri. Behovet kom på bakgrunn av byggherrenes behov for ingeniørfirmaer som kunne gi dem tekniske råd som var helt uavhengige av entreprenører, produsenter eller andre leverandører. RIFs norm for god forretningsskikk og RIFs etikkveileder gir seriøse rådgivere et godt grunnlag for å ivareta oppdragsgivers og samfunnets interesser.

 Essendropsgate 3
Boks 5491 Majorstuen
0305 Oslo

 22 85 35 70
 rif@rif.no
 rif.no

 facebook.com/RIFNorge
 linkedin.com/company/1519206
 RIF Engineers